

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 7 sierpnia 2017 roku Sąd Rejonowy w Kutnie w sprawie o sygn. akt I C 724/17 z powództwa (...) Finanse Spółki Akcyjnej w P. przeciwko M. J. o zapłatę, oddalił powództwo.

Powyższy wyrok zaskarżył apelacją powód, podnosząc następujące zarzuty naruszenia przepisów postępowania, tj.:

- art. 505³⁷ § 1 k.p.c.: - poprzez kontynuowanie postępowania po przekazaniu sprawy z elektronicznego postępowania upominawczego, mimo braku wezwania przez Sąd strony powodowej do wykazania umocowania przez osobę składającą pozew (wiceprezesa zarządu) w elektronicznym postępowaniu upominawczym umocowania,

- poprzez jego pominięcie i brak wezwania strony powodowej do uzupełnienia braków formalnych pozwu wniesionego w elektronicznym postępowaniu upominawczym ((...)) pod rygorem umorzenia postępowania sądowego w sprawie;

- art. 505³⁷ k.p.c. w zw. z art. 505³³ § 1 k.p.c. – poprzez ich niezastosowanie skutkujące brakiem wydania postanowienia o umorzeniu postępowania w sprawie i nieprawidłowym wydaniem wyroku zaocznego w sytuacji, w której powód złożył pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym ((...)), a po przekazaniu sprawy z (...) strona powodowa nie uzupełniła braków formalnych pozwu;

- art. 339 § 1 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na wydaniu wyroku zaocznego i merytoryczne rozpoznanie sprawy w sytuacji, w której po przekazaniu sprawy z elektronicznego postępowania upominawczego ((...)) sąd w pierwszej kolejności powinien wezwać stronę do uzupełnienia braków formalnych pozwu w trybie art. 505³⁷ § 1 k.p.c., a w razie nieusunięcia powyższych braków – do wydania postanowienia o umorzeniu postępowania w sprawie.

Wskazując na powyższe skarżący wniósł o:

1. uchylenie wyroku w całości i wydanie postanowienia o umorzeniu

postępowania w trybie art. 505³⁷ § 1 k.p.c. oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje, według norm przepisanych;

2. zmianę wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Kutnie, Wydziału I Cywilnego

wydanego w dniu 7 sierpnia 2017 r. w sprawie o sygn. akt I C 724/17 i wydanie orzeczenia zgodnie z żądaniem wyrażonym w pozwie oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania, w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za I i II Instancję, według norm przepisanych;

3. uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego

rozpoznania Sądowi I instancji i pozostawienie temu sądowi orzeczenia o kosztach postępowania za obie instancje.

Apelujący wniósł też o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z potwierdzonej za zgodność z oryginałem umowy pożyczki z dnia 25 listopada 2015 roku o nr (...) wraz z wypowiedzeniem tejże umowy i wezwaniem do zapłaty z dnia 30.09.2016 roku na okoliczność istnienia zobowiązania oraz jego wysokości.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powoda jest bezzasadna i jako taka podlega oddaleniu.

Wyjaśnienia wymaga, że niniejsza sprawa była rozpoznawana w postępowaniu uproszczonym, w związku z czym Sąd Okręgowy na podstawie art. 505¹⁰ § 1 i § 2 k.p.c. rozpoznał apelację na posiedzeniu niejawnym w składzie jednego sędziego.

Zaznaczyć należy również, że w postępowaniu uproszczonym zgodnie z art. 505⁹ § 1¹ k.p.c. apelację można oprzeć tylko na zarzutach naruszenia prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie lub naruszenia przepisów postępowania, jeżeli mogło ono mieć wpływ na wynik sprawy. Natomiast stosownie do art. 505¹³ § 2 k.p.c. jeżeli sąd drugiej instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego, uzasadnienie wyroku powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

Zdaniem Sądu Okręgowego wyrok Sądu Rejonowego odpowiada prawu i jako taki musi się ostać. Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własne poczynione przez Sąd pierwszej instancji ustalenia faktyczne, jak również ocenę prawną przedstawioną w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia.

Podniesione przez apelującego zarzuty nie zasługiwały na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 505³⁷ § 1 k.p.c. po przekazaniu sprawy do sądu według właściwości ogólnej przewodniczący wzywa powoda wyłącznie do wykazania umocowania, o ile stwierdzenie umocowania przez sąd nie jest możliwe na podstawie wykazu lub innego rejestru, do którego sąd ma dostęp drogą elektroniczną, lub do przedłożenia pełnomocnictwa, a po przekazaniu sprawy na podstawie art. 505³³ § 1 lub art. 505³⁴ § 1 przewodniczący wzywa powoda również do uiszczenia opłaty uzupełniającej od pozwu - w terminie dwutygodniowym od dnia doręczenia wezwania pod rygorem umorzenia postępowania.

W razie nieusunięcia powyższych braków pozwu sąd umarza postępowanie.

Powołany przepis określa zakres, w jakim mają być usuwane braki formalne pozwu w razie przekazania sprawy do sądu według właściwości ogólnej w trybie art. 505³³ k.p.c. Zgodnie z jego brzmieniem postępowanie przejściowe dotyczy wyłącznie konieczności wykazania umocowania i dołączenia pełnomocnictwa, ewentualnie także uiszczenia opłaty uzupełniającej od pozwu. Wezwanie do uzupełnienia tych braków następuje pod rygorem umorzenia postępowania. Postępowanie przejściowe nie przewiduje natomiast możliwości uzupełniania innych braków formalnych ani fiskalnych pozwu.

Przeszkoda do wydania nakazu zapłaty w rozumieniu art. 505³³ k.p.c. dotyczy sytuacji, w której postępowanie w sprawie jest wprawdzie dopuszczalne, lecz nie istnieją przesłanki pozytywne umożliwiające wydanie nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym lub pojawiają się przesłanki negatywne. Postępowanie sądowe jest jednak wszczęte.

Powyższe stanowisko jest zgodne z poglądem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 25 czerwca 2015 roku (sygn. III CZP 33/15, publ. OSNC 2016/6/68). W orzeczeniu tym SN wskazuje dalej, że zwrot pozwu na podstawie art. 130 k.p.c., jak i umorzenie postępowania na podstawie art. 505³⁷ k.p.c. jest wprawdzie następstwem nieusunięcia braków pozwu, jednak cel ich usuwania jest odmienny, gdyż w pierwszym przypadku chodzi o wezwanie do uzupełnienia braków w celu nadania sprawie biegu i przesądza o skuteczności prawnej wniesionego pozwu, w drugim zaś celem czynności jest kontynuacja postępowania przed sądem właściwym według właściwości ogólnej, gdy pozew wywołał już skutki prawne związane z jego wniesieniem (por. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2013 roku, sygn. III CZP 66/13, publ. OSNC 2014, nr 7-8, poz. 72).

W rozpoznawanej sprawie Sąd Rejonowy nie naruszył zatem art. 505³⁷ § 1 k.p.c. Zasadnie uznał bowiem, że nie ma podstaw do wykazania umocowania ani uiszczenia opłaty uzupełniającej. Pozew został wniesiony przez wiceprezesa zarządu powodowej spółki (...). Z informacji odpowiadającej odpisowi aktualnemu z rejestru przedsiębiorców pobranej na podstawie art. 4 ust. 4 aa ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 roku o Krajowym Rejestrze Sądowym (t.j. Dz.U.2017, poz. 700) wynika, że do reprezentacji spółki uprawniony jest każdy członek zarządu samodzielnie. Dodać należy w tym miejscu, że jak powszechnie przyjmuje się w orzecznictwie, do wykazania, że osoby działające jako organ osoby prawnej są uprawnione do udzielenia pełnomocnictwa procesowego, nie jest konieczne, aby aktualny bądź zupełny odpis z Krajowego Rejestru Sądowego był sporządzony według stanu na dzień wystawienia dokumentu pełnomocnictwa procesowego (tak też Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 8 listopada 2007 roku, sygn. III CZP 92/07, publ. OSNC 2008/11/126).

Jak dalej słusznie zważył Sąd Najwyższy w powołanym orzeczeniu, w sytuacji, w której okres pomiędzy datą sporządzenia dokumentu pełnomocnictwa a datą dotycząca stanu rejestru, według którego został wydany odpis, jest nadmiernie długi albo w okolicznościach sprawy powstaną wątpliwości co do aktualności wynikających z odpisu danych w chwili sporządzania dokumentu pełnomocnictwa, w grę wchodzi podjęcie czynności sprawdzających. Wskazane jest jednak, aby zrobił to sąd w toku postępowania, a nie przewodniczący w ramach badania wymagań formalnych pisma procesowego, ponieważ pozwoli to uniknąć sytuacji, w której strona może ponieść dotkliwe konsekwencje procesowe.

Opłata od pozwu ustalona w oparciu o art. 28 pkt 1 ustawy o kosztach sądowych w postępowaniu cywilnym z dnia 28 lipca 2005 roku (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 623) również nie wymagała uzupełnienia.

Najistotniejsza w rozpoznawanej sprawie jest jednak okoliczność, którą w swojej apelacji skarżący zupełnie pomija, a mianowicie fakt, iż zarządzeniem z dnia 27 lutego 2017 roku powód został wezwany już przez przewodniczącego I Wydziału Cywilnego w K. do złożenia dowodów wskazanych w pozwie wraz z odpisami dla pozwanego w terminie dwutygodniowym pod rygorem ich pominięcia w dalszym toku postępowania (zarządzenie – k. 1). Wezwanie to zostało przez powoda odebrane w dniu 4 kwietnia 2017 roku (potwierdzenie – k. 11). Powód został też skutecznie powiadomiony o terminie rozprawy wyznaczonej na dzień 7 sierpnia 2017 roku (potwierdzenie – k. 17), na której jednak nie stawiał się.

Niezależnie od powyższego podkreślić należy, że wobec rezygnacji przez ustawodawcę z instytucji uzupełniania pozwu przed sądem, któremu sprawa została przekazana (zmiana dokonana ustawą z dnia 10 lipca 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1311 z późn. zm.) podlega w dalszym toku postępowania konsekwencjom wynikającym z art. 207 § 6 k.p.c. Z tego powodu istotne jest, aby już w pozwie powołał twierdzenia faktyczne i dowody na ich poparcie, które mógł być i powinien był powołać – według reguł wynikających z ciężaru wspierania postępowania (art. 6 § 2 k.p.c.) – w chwili składania pozwu.

Skoro powód dysponował dowodami wskazanymi w pozwie, to powinien je złożyć najpóźniej na wezwanie Sądu Rejonowego w Kutnie wraz z odpisami dla strony przeciwnej. Skarżący nie wyjaśnia, dlaczego nie uczynił tego w wyznaczonym dwutygodniowym terminie.

Twierdzenia skarżącego są nieracjonalne i stanowią jedynie nieudolną próbę odwrócenia negatywnych skutków procesowych zaniedbań powoda na wcześniejszych etapach postępowania. Trudno zrozumieć, dlaczego powód wiąże niezłożenie stosownych dowodów z brakiem wezwania do wykazania umocowania, mimo że został wprost wezwany do złożenia dowodów wskazanych w pozwie, na co jednak nie odpowiedział, ignorując również, że w sprawie wyznaczony został termin rozprawy.

W sprzeczność skarżący popada również wykazując z jednej strony podstawy do umorzenia postępowania, a z drugiej wskazując na podstawy do uwzględnienia roszczenia. Niespójność ta ujawnia się również na etapie wniosków apelacji.

W rozpoznawanej sprawie jednak żaden z wniosków nie zasługuje na uwzględnienie, a dowody złożone w załączeniu do apelacji podlegają pominięciu na podstawie art. 381 k.p.c.

Skarżący w istocie nie podnosi żadnych zarzutów, które odnosiłyby się do merytorycznego rozstrzygnięcia Sądu I instancji, którego podstawą było słuszne uznanie, że powód nie przedstawił żadnych dowodów na poparcie swojego roszczenia (art. 232 k.p.c.).

Z tych wszystkich względów Sąd Okręgowy uznał, iż apelacja jako bezzasadna podlega oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.